

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23.03.1983, sp. zn. 13 Co 184/83, ECLI:CZ:KSOS:1983:13.CO.184.1983.1

Číslo: 23/1986

Právní věta: Podal-li účastník občanského soudního řízení odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně u nepříslušného okresního soudu jinak než do protokolu (§ 218 odst. 2 o. s. ř.), nemá toto odvolání účinky řádně a včas podaného odvolání, pokud nebylo ve lhůtě podle ustanovení § 204 odst. 1 o. s. ř. předáno tímto nepříslušným soudem soudu příslušnému nebo orgánu, který má povinnost podání doručit ve smyslu ustanovení § 57 odst. 3 o. s. ř. (např. poště).

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 23.03.1983

Spisová značka: 13 Co 184/83

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odvolání, Odvolání v civilním řízení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 57

§ 204

§ 218

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem okresního soudu v Olomouci bylo určeno, že žalovaný R. A. je otcem nezletilého O. M., narozeného 16. 8. 1979 z matky M. M.; nezletilý byl svěřen do výchovy matky a žalovanému bylo uloženo uhradit nezletilému žalobci dlužné výživné a nadále platit výživné po 400,- Kčs měsíčně.

Proti uvedenému rozsudku podal odvolání žalovaný prostřednictvím svého právního zástupce. Odvolání se domáhal změny uvedeného rozsudku a zamítnutí návrhu v celém rozsahu; tvrdil, že nebylo prokázáno, že by matka nezletilého O. M. měla s ním pohlavní styk; domáhal se také krevní zkoušky vyšetření HLA antigenů u účastníků sporu.

Krajský soud v Ostravě svým usnesením toto odvolání zamítl jako opožděně podané.

Z odůvodnění:

Odvolací soud se především zabýval včasností odvolání.

I když je žalovaný R. A. státním občanem Maďarské lidové republiky, nepřicházelo v daném případě v

úvahu použití jiných procesních předpisů než předpisů československých. Ustanovení § 48 zákona č. 97/1963 Sb. o mezinárodním právu soukromém a procesním totiž stanoví, že československé soudy a notářství postupují v řízení československých předpisů, přičemž všichni účastníci mají rovné postavení při uplatňování svých práv. Platným procesním předpisem je tu občanský soudní řád (zákon č. 99/1963 Sb. /1/).

Rozsudek okresního soudu v Olomouci z 20. 9. 1982 č. j. 11 C 76/80-161 byl cestou dožádání (při použití dohodnuté formy přímého styku ve smyslu článku 3 Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních, vyhlášené vyhláškou č. 91/1962 Sb.) zaslán příslušnému soudu v Maďarsku se žádostí o doručení advokátu žalovaného. Podle dokladu o doručení, který je ve spise založen na č. l. 194, byl rozsudek právnímu zástupci žalovaného doručěn do vlastních rukou 12. 1. 1983, což advokát potvrdil svým podpisem. Písemné vyhotovení rozsudku obsahovalo výslovné poučení o možnosti podat odvolání do patnácti dnů od doručení ke krajskému soudu v Ostravě prostřednictvím okresního soudu v Olomouci.

Žalovaný podal prostřednictvím svého advokáta odvolání. Toto odvolání bylo sepsáno advokátem a podáno 25. 1. 1983 u soudu v Budapešti, i když adresováno bylo okresnímu soudu v Olomouci. Toto odvolání bylo pak předáno poště k přepravě na adresu okresního soudu v Olomouci 2. 2. 1983, o čemž svědčilo razítko na obálce doporučené zásilky R 1376 Budapest 62 - 3977 - 6.

Odvolací soud dospěl k závěru, že uvedené odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně je opožděné.

Podle ustanovení § 204 odst. 1 o. s. ř. se odvolání podává do 15 dnů od doručení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podle ustanovení § 204 odst. 2 o. s. ř. je odvolání podáno včas také tehdy, jestliže bylo podáno po uplynutí patnáctidenní lhůty, jestliže se odvolatel řídil nesprávným poučením soudu o odvolání. Podle ustanovení § 218 odst. 1 písm. a) o. s. ř. odvolací soud zamítne odvolání, které bylo podáno opožděně. jako opožděné nemůže být zamítnuto odvolání, které bylo ve lhůtě podáno u odvolacího soudu nebo do protokolu u nepříslušného okresního soudu (§ 218 odst. 2 o. s. ř.).

V projednávané věci byl rozsudek opatřen správným a srozumitelným poučením o právu podat odvolání a o lhůtě, kterou pro odvolání zákon stanoví; byly také přesně označeny soudy, u nichž lze odvolání podat. Odvolání žalovaného bylo sice podáno u soudu v Budapešti ještě před uplynutím patnáctidenní odvolací lhůty, tento soud ovšem nebyl ani soudem, který o věci rozhodoval v prvním stupni, ani soudem odvolacím. Odvolání přitom nebylo sepsáno protokolárně, ale bylo jen podáno u zmíněného soudu.

Ustanovení § 57 odst. 3 o. s. ř. stanoví, že lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdaného orgánu, který má povinnost je doručit. Ustanovení § 218 odst. 2 a § 204 odst. 1 o. s. ř. jsou však ustanoveními speciálními, která platí pro posouzení včasnosti odvolání. U odvolání tedy nestačí, je-li ve lhůtě podáno u kteréhokoliv soudu, ale musí se tak stát buď u soudu, který ve věci rozhodl jako soud prvního stupně, nebo musí být podáno u soudu odvolacího; případně je včasné i odvolání sepsané nepříslušným soudem do protokolu.

Podá-li účastník odvolání jinou než protokolární formou u nepříslušného soudu, nemá toto podání účinky včasného odvolání a jako včasné by mohlo být projednáno jen tehdy, pokud by bylo předáno orgánu, který má povinnost je doručit (poště), ještě před uplynutím zákonné patnáctidenní odvolací lhůty. Opačný přístup by byl v rozporu se zásadou rovnosti, jejímž projevem je mimo jiné i obsah článku 1 Smlouvy mezi ČSSR a MLR o úpravě právních vztahů ve věcech občanských rodinných a trestních, vyhlášené vyhláškou č. 91/1962 Sb.; podle tohoto článku mohou občané jedné smluvní

strany před orgány druhé smluvní strany, které působí v občanských, rodinných a trestních věcech, vystupovat a podávat žaloby, přednášet žádosti a stížnosti, podávat návrhy, jakož i žádat provedení jiných úkonů potřebných k uplatnění svých práv, za stejných podmínek jako příslušníci druhé smluvní strany. Pokud by tedy bylo uznáno jako včasné odvolání podané účastníkem u nepříslušného soudu, aniž bylo učiněno protokolární formou, znamenalo by to ve svých důsledcích přiznání více práv občanu druhé smluvní strany, než československé procesní předpisy přiznávají svým vlastním občanům.

Z toho, co bylo uvedeno, je tedy třeba učinit závěr, že v této věci podáním písemného odvolání u maďarského soudu dne 25. 1. 1983 nenastaly ještě účinky, které zákon s včasným odvoláním spojuje. Tyto účinky by nastaly pouze v tom případě, kdyby podání bylo předáno poště k přepravě na adresu okresního soudu v Olomouci nebo krajskému soudu v Ostravě do konci odvolací lhůty, jejímž posledním dnem byl 27. 1. 1983. Protože ale k podání zásilky k poštovní přepravě došlo až 2. 2. 1983, stalo se tak opožděně a odvolacímu soudu tedy nezbylo, než odvolání žalovaného zamítnout podle ustanovení § 218 odst. 1 písm. a) § 214 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

1) Úplné znění tohoto zákona se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 78/1983 Sb.